

СТ А Н О В И Щ Е

От: Полковник доцент доктор Росен Дончев ДИМИТРОВ, началник на катедра „Военновъздушни сили и противовъздушна отбрана“ към факултет „Командно-щабен“ на Военна академия „Георги Стойков Раковски“, гр. София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ 82, тел. 029226525.

Номер 33100 в регистъра за научната дейност в Република България, област на висшето образование: „Сигурност и отбрана“; професионално направление: „Военно дело“; Научна специалност: „Организация и управление на Въоръжените сили“

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност 05.02.18. „Икономика и управление“ (Икономика на отбраната и сигурността) в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Христо Кирилов СТАНЕВ*

Тема на дисертационния труд: *„Развитие на системата за управление на държавното въздухоплаване в Република България“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №3371/03.12.2021 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Национална и регионална сигурност“ към факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по научна специалност 05.02.18. „Икономика и управление“ (Икономика на отбраната и сигурността) съгласно Заповед №1140/09.05.2017 г. на Ректора на УНСС за зачисляване и заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС №704/12.02.2021 г. за удължаване на срока на обучение. Обучението е осъществено в *задочна* форма през периода 2017 г. -2021 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за становище дисертационен труд е с общ обем от 185 страници, като основната част е 171 страници и е структурирана в увод, три глави и заключение. Налични са списък на използваните съкращения, списък на използваната литература, списък на фигурите и списък на таблиците. Основният текст съдържа 34 фигури и 16 таблици. Представените публикации по дисертацията са 4 на брой.

Основите принципи и изисквания на съвременните регулации във въздухоплаването са заложили още в далечната 1944 г. с приемането на Международната конвенция за гражданско въздухоплаване, по известна като „Чикагската конвенция“. От тогава съществуват двете категории въздухоплавателни средства „граждански“ и „държавни“, като всички международни и наднационални правни норми в областта на Въздушното право касаят гражданското въздухоплаване, а на националните държави е „отредено“ законодателното право да определят правните норми за държавното въздухоплаване.

Именно „конкуренцията“ при използването на въздушния домейн от граждански и държавни въздухоплавателни средства, както и развитието на технологиите и внедряването им в авиационния бизнес изискват разработване на гъвкави подходи, които да могат да отговорят на съвременните изисквания за функциониране на системите за управление както на гражданското, така и на държавното въздухоплаване, което обуславя и актуалността на представената за становище разработка.

Съдържанието на дисертационния труд напълно съответства на разработваната тема. Същото е изградено върху основата на правилно формулирани теза и задачи, удовлетворяващи в пълна степен постигането на заложената цел на разработката.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

До момента малцина автори са засягали в научни разработки разглежданата от докторанта проблематика, но така задълбочено изследване на Системата за управление на държавното въздухоплаване до сега не ми е известно да е правено.

Значимостта на дисертационния труд се определя и от отсъствието на цялостен национален документ, регламентиращ базовите моменти и стъпките за изграждане на Национална система за управление на държавното въздухоплаване. При което разработените и предложени подходи и модели от докторанта Христо Станев могат да бъдат разглеждани като създаване на ясна и принципна основа за бъдещо изграждане и функциониране на система за управление на държавното въздухоплаване в Република България.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Предложеният дисертационен труд показва, че авторът е достигнал до очакваните резултати и е постигнал приноси както в научен, така и в научно приложен аспект

Потвърждавам изброените в автореферата приноси, като към тях смятам, че може да се добави и *Създаване на модел на система за управление на държавното въздухоплаване в Република България*.

Считам, че същите са изключително дело на автора, в резултат от работата му не само върху дисертационния труд, но и в един значителен период от време (за което подказват и представените публикации).

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените от докторанта публикации са авторски и потвърждават посоченият по-горе извод. Нямам информация за предявени претенции от други автори към докторанта за плагиатстване, както в публикациите, така и в изследователския труд.

6. Оценка на автореферата

Предложеният за становище автореферат е разработен в съответствие с нормите на закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, като напълно отговаря на изискванията за съдържание и оформление.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Основната ми критична бележка е свързана с техническото оформление на разработката и липсата на номерация на използвания формулен апарат (101 стр.).

Докторантът Христо Станев би значително повишил значимостта и перспективността на разработката, ако в по-задълбочена степен разглежда настоящето и бъдещото използване на Безпилотни/Дистанционно управляеми летателни системи както за граждански, така и за държавни нужди.

Препоръчвам участието на докторанта в международни конференции и публикации в чуждестранни издания.

8. Заключение

Като имам предвид качествата на дисертационния труд и постигнатите научни резултати и приноси давам положителна оценка и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор” в областта на висшето образование 3 „Социални, стопански и правни науки“; по професионално направление 3.8. Икономика; научна специалност 05.02.18. „Икономика и управление“ (Икономика на отбраната и сигурността) на Христо Кирилов Станев за разработения от него дисертационен труд.

Дата / място

Подпис: .....